

STUDIEPLAN

Ph.d.-program i humaniora og samfunnsvitenskap

180 studiepoeng

Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og
lærerutdanning

Studieplanen er godkjent av ph.d.-utvalget 03.10.2018.
Gjelder fra og med 01.01.2019

Tittel:

Bokmål: Ph.d.-program i humaniora og samfunnsvitenskap
Nynorsk: Ph.d.-program i humaniora og samfunnsvitenskap
Engelsk: PhD programme in Humanities and Social Sciences

Oppnådd grad ved fullført studium

Philosophiae doctor i humaniora og samfunnsvitenskap

Målgruppe

Ph.d.-studiet i samfunnsvitenskap og humaniora er et tilbud til kandidater som har mastergrad med godt resultat og som ønsker å ta en forskerutdanning som kvalifiserer for en videre akademisk karriere, eller for andre yrker der det stilles høye krav til kompetanse og ferdigheter.

Opptakskrav

For å bli tatt opp til ph.d.-program ved UiT må søker ha en mastergrad med godt resultat, enten en integrert mastergrad på 300 studiepoeng, eller en mastergrad på 120 studiepoeng som bygger på en bachelorgrad på 180 studiepoeng.

Det stilles krav om ett karaktersnitt på B eller bedre (eller tilsvarende gode karakterer etter andre karaktersystem) på mastergraden. Karaktersnittet gjelder også for integrert 5-årige mastergrader på 300 studiepoeng der alle emnene skal inngå i beregningen av snittkarakteren.

For det tidligere norske karaktersystemet med tall og desimaler, er opptakskravet 2,5 eller bedre.

Unntaksvis kan det tas opp ph.d.-studenter med karaktersnitt på C (eller tilsvarende) på mastergraden. Da må det samtidig dokumenteres vitenskapelig arbeid ut over mastergraden. Eksempler på hva som kan regnes som vitenskapelig arbeid, er publiserte referee-artikler, publiserbare faglige arbeid og faglige rapporter og utgreiinger. (Blogger, kronikker, leserinnlegg og faglige formidlingsarbeid teller i denne sammenhengen ikke som vitenskapelig arbeid).

Det er doktorgradsprosjektets faglige karakter (metoder, perspektiv, teorier) som avgjør hvilket fagmiljø prosjektet hører til. Søkeren skal derfor ved opptak ha faglig tilknytning ved det instituttet/senteret som doktorgradsprosjektet faglig faller innenfor, uavhengig av faget søkeren har mastergrad i.

Unntaksvis kan søkere som har en bachelorgrad på 180 studiepoeng og en utenlandsk mastergrad (75 eller 90 studiepoeng) (ECTS)), få opptak etter individuell vurdering. Mastergraden må inneholde et større skriftlig arbeid tilsvarende 30 studiepoeng (ECTS) og ett av følgende tilleggskrav:

- Ekstra emner på masternivå for å oppnå totalt 120 studiepoeng på mastergradsnivå.
- Vitenskapelige arbeid som ut fra ei skjønnsvurdering kan sies å veie opp for mangler i formell utdanning (disse arbeidene kan ikke inngå i ph.d.-studiet).

Erfaringsbasert mastergrad på 120 studiepoeng kan gi grunnlag for opptak til ph.d.-studiet. I slike tilfeller skal fakultetet på forhånd ha hentet inn en ekstern vurdering av om det selvstendige arbeidet i mastergraden har så høy kvalitet, faglig, metodisk og vitenskapsteoretisk, at det kan være grunnlag for opptak til ph.d.-studiet. Slik vurdering skal gjøres av minst en professor / førsteamanuensis fra ett relevant fagområde ved et annet lærersted som selv gir doktorgradsutdanning innenfor det aktuelle fagområdet. Opptakskomiteen skal legge avgjørende vekt på den eksterne vurderingen.

Språkkrav

Søker må dokumentere engelskkunnskaper som tilfredsstillende kravet i norsk generell studiekompetanse.

Finansieringskrav

Ett krav for å bli tatt opp til programmet er tilfredsstillende finansiering av studiet, som hovedregel lønn på nivå med lønns- og driftsmidler, infrastruktur og overhead for en stipendiatstilling. For deltidsstudenter er det ett vilkår at minst 50 % av arbeidstiden kan benyttes til doktorgradsstudiet.

Når en søker på stipendiatstilling ved Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, blir en samtidig vurdert for opptak til ph.d.-programmet.

Dersom søker ønsker å bruke et annet språk i avhandlingen enn de som er godkjent i fakultetets utfyllende regler til ph.d.-forskriften (punkt 19), skal søknad om dette leveres sammen med søknad om opptak.

Faglig innhold

Ph.d.-programmet er en organisert forskerutdanning og består av et selvstendig forskningsarbeid med en doktoravhandling og en opplæringsdel. Programmet er normert til tre år / 180 studiepoeng. Ph.d.-programmet åpner for doktorgradsprosjekter med faglig fordypning innen en rekke humanistiske og samfunnsvitenskapelige fag.

Målet med utdanningen er et selvstendig forskningsarbeid med en vitenskapelig avhandling på høyt internasjonalt og faglig som forsvares i offentlig disputas.

Målet med opplæringsdelen er å videreutvikle den vitenskapelige skoleringa som ph.d.-studenten har fått gjennom tidligere studium. Den skal gi ph.d.-studenten ferdigheter ut over avhandlingsarbeidet og være en støtte for arbeidet med avhandlinga.

Gjennomføring av programmet krever integrering og deltakelse i et aktivt forskningsmiljø, samarbeid med andre forskere og tilknytning til relevante nettverk nasjonal og internasjonalt.

Ph.d.-studentene får tett oppfølging og faglig veiledning, men må selv ta ansvar for planlegginga og gjennomføringa av avhandlingsarbeidet.

Opplæringsdel

Opplæringsdelen på 30 studiepoeng skal bestå av obligatoriske og valgfrie ph.d.-emner (8000-nivå) og omfatter disse komponentene:

- Vitenskapsteori og forskningsetikk. Totalt 10 studiepoeng.
- Formidling. Totalt 5 studiepoeng.
- Fagspesifikk teori og metode/faglige tilnærminger og posisjoner. Totalt 15 studiepoeng.

Fakultetet tilbyr ph.d.-emner innen vitenskapsteori, forskningsetikk og formidling som tilfredsstillende de obligatoriske kravene i opplæringsdelen. Disse blir arrangerte hvert år, enten i høst- eller vårsemesteret:

SVF-8054 Vitenskapsteori, 7 stp (gis normalt i høstsemesteret)

SVF-8038 Forskningsetikk, 3 stp (gis normalt i vårsemesteret)

SVF-8048 Allmennretta forskningsformidling, 3 stp (gis normalt i høstsemesteret)

SVF-8049 Vitenskapelig forskningskommunikasjon, 2 stp (gis normalt i vårsemesteret)

Valgfrie fagspesifikke ph.d.-emner i teori og metode/faglige tilnærminger og posisjoner, blir gitt av instituttene/sentrene og varierer fra år til år.

Ett valgfritt ph.d.-emne kan byttes ut med en konferansedeltakelse dersom visse vilkår imøtekommes og vil da kunne godkjennes med 3 eller 5 studiepoeng.

Ph.d.-studenten kan delta på ph.d.-emner arrangert av fakultetet eller andre fakultet/institusjoner. Det anbefales at ph.d.-studenten deltar på emner i regi av nasjonale forskerskoler og ved andre institusjoner. Opplæringsdelen bør gjennomføres innen de første to-tre semestrene av doktorgradsstudiet.

Særskilte regler gjelder for ph.d.-studenter tatt opp til den lokale forskerskolen CASTL.

Avhandlingen

Avhandlingen skal være et selvstendig vitenskapelig arbeid som oppfyller internasjonale standarder for etikk, faglig nivå og metode innenfor fagområdet. Studenten skal gjennom avhandlinga være med på å utvikle ny faglig kunnskap, og avhandlingen skal ligge på et nivå som tilsier at den vil kunne publiseres som del av den vitenskapelige litteraturen i faget.

Avhandlingen kan være en monografi eller en artikkelsamling.

En monografibasert avhandling er et verk skrevet om et enkel, avgrenset emne, mens en artikkelbasert avhandling er en sammenstilling av flere mindre arbeider bestående av artikler og et sammendrag kalt 'kappa'.

Ph.d.-studenten vil få individuell veiledning i arbeidet med avhandlingen. Det vil oppnevnes minst to veiledere (hoved- og biveileder) der den ene av dem skal være tilsatt i fagmiljø relevant for studentens ph.d.-prosjekt enten ved institutt eller senter ved fakultetet.

Veilederne skal blant annet gi studenten råd om formulering og avgrensning av tema og problemstillinger, drøfte og vurdere hypoteser og metoder, drøfte resultat og tolkninga av disse, drøfta opplegg og gjennomføring av framstillingen, under dette disposisjon, språklig form, dokumentasjon mv., og gi hjelp til orientering i faglitteratur og datagrunnlag i forhold til bibliotek, arkiv, etc. Videre skal veilederne veilede studenten i forskningsetiske spørsmål knyttet til avhandlinga.

Oppbygging av studiet

Hver ph.d.-student skal ved opptak til studiet sette opp en individuell utdanningsplan i samråd med sine veileder(e) som inneholder plan for arbeidet med avhandlinga og en plan for opplæringsdelen.

Eksempel på oppbygging av studiet for ph.d.-student på 3-årig opptaksavtale med start i vårsemesteret:

Semester			
1	SVH-8038 Forskningsetikk, 3 stp SVH-8049 Vitenskapelig forskningsskommunikasjon, 2 stp	SVH-8900 Avhandlingsarbeid	
2	SVH-8054 Vitenskapsteori, 7 stp SVH-8048 Allmennretta forskningsskikk, 3 stp	Valgfritt emne, 5 stp	SVH-8900 Avhandlingsarbeid
3	Midtveiseevaluering	Valgfritt emne, 5 stp	SVH-8900 Avhandlingsarbeid
4	SVH-8900 Avhandling (arbeid med avhandlinga og veiledning) Eventuelt utenlandsopphold	Valgfritt emne eller konferansedeltakelse 5 stp	
5	SVH-8900 Avhandling (arbeid med avhandlinga og veiledning) Eventuelt utenlandsopphold		
6	SVH-8900 Avhandling (innlevering og disputas) SVH-8890 Prøveforelesning		

Utenlandsopphold anbefales i studentens andre eller tredje studieår for en periode på 3-10 måneder. Midtveiseevaluering er obligatorisk for alle ph.d.-studenter med opptak til ph.d.-programmet høsten 2018 og senere og skal gjennomføres i studentens 3. eller 4. semester (4. eller 5. semester for studenter på 4-årige opptaksavtale).

Kandidatens læringsutbytte

Etter bestått studiet vil ph.d.-studenten oppnå følgende læringsutbytte:

Kunnskaper - kandidaten

- er i kunnskapsfronten innen teori og metode på fagområdet sitt og kan bidra til å utvikle denne
- kan diskutere vitenskapsteoretiske problemstillinger innen fagområdet sitt på avansert nivå
- kan knytte egne prosjekt til bredere vitenskapelige diskusjoner og vurdere bruk av ulike metoder og framgangsmåter innen forskingen

Ferdigheter - kandidaten

- kan handtere komplekse faglige utfordringer ved å gjennomføre forskingsprosjekt i forskningsfronten i sitt fag
- kan skrive ulike typer akademiske tekster innen sitt fagområde og reflektere over skriveprosessen
- kan delta i faglige diskusjoner og gi konstruktiv tilbakemelding på vitenskapelige arbeid

Generell kompetanse - kandidaten

- kan identifisere, reflektere over og handtere relevante forskningsetiske problemstillinger og gjøre forskning med faglig integritet
- kan formidle forskning og utviklingsarbeid gjennom anerkjente kanaler; vitenskapelige og allmennretta, skriftlig og muntlig
- kan bidra sjølvstendig i komplekse og nyskapende prosjekt

Studiets relevans

En doktorgradsutdanning er Norges høyeste utdanning og skal kvalifisere for forskningsvirksomhet av internasjonal standard og for annet arbeid i samfunnet der det blir stilt høye krav til vitenskapelig innsikt og analytisk tenking i samsvar med god vitenskapelig skikk og forskningsetiske standarder. For eksempel gir utdanningen kvalifikasjoner for en videre karriere som forsker ved universitet, høgskole, forskningsstiftelser eller næringslivet og andre sektorer der det drives forskning og utvikling og stilles store krav til kunnskap og kompetanse. Med en doktorgrad kan du også få stillinger med arbeids-/og ansvarsoppgaver innen ledelse og administrasjon i kunnskapsbedrifter; påta deg utredningsoppgaver i statlig- og kommunal forvaltning; drive kunnskapsformidling og undervisning; delta i produktutvikling og internasjonalt samarbeid; og du stiller med attraktiv kompetanse i et internasjonalt arbeidsmarked.

Arbeidsomfang og læringsaktiviteter

Undervisningsformer for emnene i opplæringsdelen vil bestå av enten forelesninger, seminarer og/eller veiledning på skriftlig eller muntlige fremlegg. Forelesningene gis av vitenskapelig ansatte ved instituttene og sentrene ved fakultetet, eller av ansatte ved andre fakulteter, og av eksterne forelesere fra andre institusjoner. Undervisningsform og omfang er nærmere beskrevet i de enkelte emnebeskrivelsene. Forventet arbeidsomfang for opplæringsdelen samlet på 30 studiepoeng, er ett semester (estimert til 750 – 900 arbeidstimer).

For avhandlingen består undervisningsformen i hovedsak av veiledning med oppnevnt hoved- og biveileder(e). Veiledningen omfatter utarbeidelse av plan for arbeidet med avhandlingen og opplæringsdelen (studentens individuelle utdanningsplan), faglig dialog, bistand til studenten i å etablere faglig nettverk, skriftlig og muntlig tilbakemelding på innlevert avhandlingstekst m.v.

Ph.d.-studenten kan i løpet av forskerutdanningen få totalt 240 timers veiledning, inklusive den tiden veilederne trenger til forberedelse og etterarbeid. Dette tilsvarer 40 timer per semester.

Midtveis i studieløpet skal studentens progresjon evalueres. Midtveiseevalueringen arrangeres av instituttene/sentrene og avholdes normalt som et seminar på en halv dags varighet.

Eksamen og vurdering

Arbeidskrav

Opplæringsdelen må være godkjent av programstyret før avhandlinga kan leveres til vurdering.

Midtvegsevaluering skal være gjennomført og godkjent før avhandlinga kan leveres til vurdering.

Eksamen

To-delt eksamen: Prøveforelesning og forsvar av avhandlingen i offentlig disputas.

Prøveforelesningen vurderes til bestått/ikke bestått. Ved bestått prøveforelesningen skal kandidaten forsvare avhandlingen i offentlig disputas. Disputasen vurderes til bestått/ikke bestått. Når flertallet i komiteen har godkjent disputasen, er doktoranden kreert til philosophiae doctor (ph.d.)

Doktoravhandlingen

En monografi skal normalt ikke være lenger enn 300 sider.

Ei artikkelsamling skal bestå av ei kappe (sammendrag) og minst tre artikler av vanlig størrelse. Del av fellesarbeid blir godtatt som avhandling i den grad ph.d.-studentens selvstendige innsats kan identifiseres og dokumenteres. Det skal følge med avhandlingen en underskrevet erklæring som beskriver studentens sitt bidrag i arbeidet/ene. Ved artikler med flere forfattere kan det være grunn til å utvide tallet på artikler. Dersom avhandlingen hovedsakelig består av artikler, skal studenten være hovedforfatter av minst halvparten av artiklene.

Avhandlinga skal følge forskningsetiske regler og konvensjoner for faglig kvalitetssikring av forskning. Ved artikler med flere forfattere skal Vancouver-reglene normalt legges til grunn. Dersom det er avvik fra Vancouver-reglene, skal årsaka til dette sildres i erklæring om medforfatterskap.

Artiklene skal ha et nivå tilsvarende det som blir krevd for publisering i anerkjente fagtidsskrift med fagfelleevaluering. Dette gjelder også bokkapittel.

I kappas skal studenten ikke bare sammenfatte, men også sammenstille i et samlet perspektiv, de problemstillingene og konklusjonene som blir lagt fram i delarbeidene, og på den måten dokumentere sammenhengen i avhandlingen. I dette ligger det også en klargjøring av avhandlingens bidrag til det forskingsfeltet den er posisjonert innenfor. I kappas skal kandidaten også gjøre greie for metode- og teoribruk i avhandlinga dersom dette ikke går fram av delarbeidene. Ved tidligere publiserte artikler skal kappas også inneholde faglige ajourføringer, slik at avhandlinga som helhet står fram som faglig oppdatert. Alternativt skal slike ajourføringer gjøres i hver artikkel. Kappas skal være utformet av ph.d.-studenten alene. Sammendraget skal normalt være mellom 40 og 80 sider.

Avhandlingsspråk:

Avhandlingen skal skrives på norsk, svensk, dansk, engelsk eller samisk. Dersom studenten ønsker å bruke et annet språk, skal det være søkt om særskilt godkjenning av dette ved opptak, jf. punkt 6 i fakultetets utfyllende regler.

Avhandling som inkluderer film / audiovisuelt materiale / andre medium:

En avhandling kan også inkludere film eller annet materiale. I så tilfelle må det tydeliggjøres hvordan et slikt materiale skal sees i sammenheng med avhandlinga. Dersom ikke dette kommer klart fram av selve avhandlinga, kan det utdypes i et vedlagt skriv til avhandlinga.

Undervisnings- og eksamensspråk

Undervisningsspråket for ph.d.-emner i opplæringsdelen er norsk/nordisk og/eller engelsk. Avhandlingen skal skrives på norsk, svensk, dansk, engelsk eller samisk. Eksamensspråket for prøveforelesningen og disputasen skal være avhandlingspråket eller norsk med mindre fakultetet godkjenner noe annet.

Internasjonalisering

Studieprogrammet gjør bruk av følgende ordninger for internasjonalisering:

- Engelskspråklig undervisning og pensumlitteratur
- Tilrettelegging for deltakelse i internasjonale forskerskoler
- Innpassing av internasjonal konferansedeltakelse med studiepoeng i opplæringsdelen
- Internasjonalt ph.d.-studentmiljø (ToDoS)
- Utenlandsstipend for opphold ved utenlandsk universitet/institusjon
- Internasjonale utvekslingsavtaler og samarbeidsavtaler

Utenlandsopphold anbefales lagt til studentens andre eller tredje studieår og med en varighet på 3-10 måneder. Opphold ved et utenlandsk lærersted skal ha relevans for studentens ph.d.-prosjekt og gi faglig utbytte i arbeidet med avhandlingen. Fakultetet lyser årlig ut utenlandsstipend som ph.d.-studenter kan søke på til dekning av merkostnadene med gjennomføringen av et utenlandsoppholdet.

UiT har utvekslingsavtaler ned flere utenlandske universiteter for ph.d.-studenter. Disse er gjerne knyttet opp til bestemte fagområder. For nærmere informasjon kontakt internasjonal koordinator ved HSL-fakultetet.

Administrativt og faglig ansvarlig for ph.d.-programmet

Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning er administrativt ansvarlig for ph.d.-programmet. Det faglige ansvaret for ph.d.-programmet i humaniora og samfunnsvitenskap ivaretas av ph.d.-utvalget ved HSL-fakultetet som også er programstyret for ph.d.-programmet.

Kvalitetssikring

Det benyttes ulike former for evaluering av ph.d.-emnene. Hvilken form som passer det enkelte emnet best avgjøres av faglig ansvarlig. Det kan dreie seg om muntlig evaluering i plenum, skjema utlevert direkte til studentene eller bruk av Nettskjema (web-basert verktøy for spørreundersøkelser). Faglig ansvarlig leverer også evalueringsrapport. Student- og fagansvarliges evalueringsrapporter legges frem for ph.d.-utvalget og inngår i det videre arbeidet med å forbedre kvaliteten i ph.d.-utdanningen.

Fakultetet stiller krav til levering av årlige framdriftsrapporter fra studenter og deres veiledere, til forskersamtaler med studentene, og til at instituttene leverer rapporter til fakultetet. Institutttrapportene behandles i ph.d.-utvalget der det vedtas eventuelle tiltak for å bedre kvaliteten i ph.d.-utdanningen.

Andre bestemmelser

Mer utfyllende informasjon om ph.d.-programmet finnes i fakultetets utfyllende regler til ph.d.-forskriften: <https://uit.no/hsl/phd>

For søkere uten stipendiatstilling ved UiT Norges arktiske universitet er søknadsfristene til ph.d.-program i humaniora og samfunnsvitenskap 1. april og 1. oktober. Søknaden skal skrives på fastsatt søknadsskjema: https://uit.no/forskning/art?dim=179014&p_document_id=199642

Søknaden skal sendes til UiT Noregs arktiske universitet, Fakultet for humaniora, samfunnsvitenskap og lærerutdanning, Postboks 6050 Langnes, 9037 Tromsø.